

T É Z I S E K

1. Mohács város történetének és lakosságának áttekintése mutatja, hogy mióta élnek ebben a városban sokácok (horvátok).
2. Mohács város helynevének eredete egyes feltételezések alapján az alábbiak szerint alakult: moh ágy < moha ágy < Mohás < Mohács.
3. A sokácok (horvátok) bevándorlásának és letelepedésének több okát és módját találtam meg a dokumentumokban.
4. A ma Mohácson élő sokácok nem az őslakos szlávok leszármazottjai, hanem az évszázadok során önként vagy kényszerből ezekre a tájakra több hullámban és különböző időben betelepültek.
5. A mohácsi sokác tájnyelv a magyarországi horvátok dialektusai között az „iző” tájnyelvekhez tartozik (ikavica), s így az „ije”, „je” és „e” (jat) helyett csaknem minden esetben „i” hang áll.
6. Nagyszámú német/germán és török eredetű főnevet használnak a mohácsi sokácok, melyek a mezőgazdasághoz, a családhoz és a hétköznapi életben folyó munkákhoz kapcsolódnak.
7. A civilizáció következményeként, a modernizálódó élet miatt magyar szavak sokasága kerül a mohácsi sokác nyelvbe, melyek sokác végződésekkel ragozva lelhetők fel leginkább.
8. A mohácsi sokácok közmondásai és szólásai e kis népcsoport egyszerű életére és nyelvük rendkívüliségére, eredetiségére utalnak.
9. Mohács város és környékének földrajzi neveiben a szláv/sokác eredet nagy számban fellelhető.
10. A mohácsi sokác nyelv szótára megőrzi, konzerválja e tájnyelv még élő, létező elemeit, szavait, kifejezéseit, szólásait és közmondásait.

T E Z E

1. Prikazivanjem pregleda povijesti Mohača i njegovog stanovništva doznajemo otkada žive u ovom gradu Šokci/Hrvati.
2. Porijeklo naziva grada Mohača prema nekim pretpostavkama se može protumačiti: moh ágy > moha ágy > Mohás > Mohács
3. U arhivskim dokumentima sam našla više uzroka i načina seobe Šokaca/Hrvata u grad Mohač.
4. Današnji Šokci/Hrvati u Mohaču nisu preci nekadašnjih starosjedioca Slavena nego su se stoljećima samovoljno ili silom preselili u raznim vremenskim periodima na ove prostore.
5. Mohački šokački govor je prava „ikavica” znači da na mjestu „ije”, „je” i „e” nekadašnjeg „jata” stoji uvijek „i”.
6. Veliki je broj germanizama i turcizama u mohačkom šokačkom govoru koji se vežu uz poljoprivredu, uz obitelj te uz svakidašnje poslove kućanstva.
7. Rezultatom civilizacije te zbog suvremenog načina života mnoštvo mađarskih riječi je došlo u mohački šokački govor koje se najčešće koriste šokačkim nastavcima/sufiksima.
8. Poslovice šokačkog govora pružaju nam šaroliku sliku o bogatstvu i jedinstvenosti jezika mohačke Šokadije.
9. Podrijetlo mnogobrojnih zemljopisnih imena u gradu Mohaču i okolici također nas podsjeća na šokačke korijene.
10. Ovaj riječnik mohačkog šokačkog jezika želi sačuvati stare riječi, izraze i poslovice za buduća pokoljenja.

T H E S E N

1. Aus dem Überblick der Geschichte und der Einwohner der Stadt Mohács geht hervor, seit wann in dieser Stadt Schokazen /Kroaten wohnen.
2. Der Ortsname der Stadt Mohács entstand laut einiger Behauptungen nachstehend: moh ágy – moha ágy – Mohás – Mohács
3. In den Dokumenten fand ich mehrere Ursachen und Wege für die Einwanderung und Niederlassung der Schokazen/Kroaten
4. Die heute in Mohács lebenden Schokazen sind nicht Nachkommen der slawischen Ureinwohner, sondern sie haben sich im Laufe der Jahrhunderte in mehreren Wellen und zu verschiedenen Zeiten freiwillig oder unter Zwang angesiedelt.
5. Die Mundart der Mohács-er Schokazen gehört unter den Dialekten der ungarischen Kroaten zu den Mundarten mit „i“ – ikavica, so steht fast in jedem Fall der „i“ Laut statt „ije“, „je“ und „e“.
6. Die Mohács-er Schokazen benutzen sämtliche Lehnwörter aus dem Deutschen/Germanischen und aus dem Türkischen. Diese Substantive knüpfen sich an die Themenkreise Familie, Landwirtschaft und an die Arbeiten im alltäglichen Leben.
7. Als Folge der Zivilisation, wegen der modernisierenden Welt wurden viele Lehnwörter aus dem Ungarischen in die schokaze Sprache übernommen, die mit schokazer Endungen konjugiert und dekliniert aufzufinden sind.
8. Die Sprichwörter und Redewendungen der Mohács-er Schokazen weisen auf das einfache Leben und auf die Besonderheiten der Sprache dieser kleinen Volksgruppe hin.
9. In den geographischen Namen der Stadt Mohács und deren Umgebung sind zahlreiche Wörter slawischer/schokazer Herkunft.
10. Das Wörterbuch der Mohács-er schokazen Sprache konserviert und bewahrt die noch lebendigen, vorhandenen Elemente, Wörter, Ausdrücke, Sprichwörter und Redewendungen.